



ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

S P R E N D I M A S

DĖL PRITARIMO ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2013 METŲ ATASKAITAI

2014 m. vasario 28 d. Nr. TS-36

Rokiškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 63-1231; 2004, Nr. 171-6309; 2010, Nr. 51-51-2476) 41 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. 56-2225; 2007, Nr. 64-2455) 6 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. sausio 17 d. nutarimo Nr. 44 (Žin., 2011, Nr. 8-328) „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimo Nr. 606 „Dėl savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos teikimo tvarkos ir ataskaitos formos patvirtinimo“ pakeitimo,

Rokiškio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Pritarti Rokiškio rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2013 metų ataskaitai (pridedama).
2. Skelbti šį sprendimą Rokiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Vytautas Vilys

Vida Spaičienė

PRITARTA

Rokiškio rajono savivaldybės tarybos

2014 m. vasario 28 sprendimu Nr. TS-36

**ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO 2013 METŲ
ATASKAITA**

Rokiškis

2014

TURINYS

I. SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA.....	5
II. TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS SAVIVALDYBĖS VYKDYTAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS.....	5
III. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	7
IV. BENDRUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ.....	8
V. VYKDYTOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMOS IR STRATEGIJOS.....	21
VI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS.....	25
VII. BENDRUOMENĖS, NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ DALYVAVIMAS, VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ.....	28
VIII. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮGYVENDINIMAS.....	28
IX. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS FINANSAVIMAS.....	30
X. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO SAVIVALDYBĖS VYKDOMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	30
XI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PRIEMONIŲ VYKDYMAS.....	32

I. SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Rokiškio rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2013 m. ataskaita (toliau – Ataskaita) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. 606 „Dėl Savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos teikimo tvarkos ir ataskaitos teikimo formos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr.8-328), Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 patvirtintomis Dokumentų rengimo taisyklėmis. Ataskaitoje yra pateikiami 2012 m. (nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. įskaitinai) duomenys, išskyrus ataskaitos IV skyrių „Bendruomenės sveikatos būklės analizė“, kuriame pateikiami 3–4 metų analizės duomenys.

Ataskaitos I, II, III, V, VI, VII, XI skyrius parengė Rokiškio rajono savivaldybės gydytoja (vyr. specialistė) Vida Spaičienė, tel. (8 458) 71 283 , el. p. v.spaiciene@post.rokiskis.lt; IV, VIII, IX, X skyrius rengė Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistai , tel.(8 458) 52 055, el. p. sapokaite.agne@gmail.com, užkrečiamųjų ligų epidemiologinė priežiūra Rokiškio rajone 2013 m., teikiama pagal Panevėžio visuomenės sveikatos centro Rokiškio skyriaus specialistų pateiktą informaciją: Rima Pupelienė, tel., (8 458)71321, el. p. rima.pupeliene@paneveziojsc.sam.lt; Regina Macijauskienė, tel., (8 458)713 21, el. p. regina.macijauskiene@paneveziojsc.sam.lt

Rengiant ataskaitą vadovautasi šiais šaltiniais:

Lietuvos statistikos departamento interneto svetainė www.stat.gov.lt;

Higienos instituto interneto svetainė www.hi.lt;

Panevėžio teritorinių ligonių kasų interneto svetainė www.paneveziotlk.lt;

Rokiškio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo 2013 m. specialiosios programos vykdytojų pateiktomis ataskaitomis;

Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje esančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pateikta informacija;

Panevėžio visuomenės sveikatos centro Rokiškio skyriaus pateikta informacija.

Ataskaita bus skelbiama Rokiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje

www.rokiskis.lt.

II. TEISĖS AKTAI, REGLAMENTUOJANTYS SAVIVALDYBĖS VYKDYTAS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS

Eil .Nr	Dokumento rūšis ir registracijos numeris	Dokumento pavadinimas
1.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013m. sausio 25 d. sprendimas Nr. TS –2.9	„Dėl pritarimo Rokiškio rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos 2012 metų veiklos ataskaitai“
2.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 22 d. sprendimas Nr. TS-4.63	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2013–2015 metų programos patvirtinimo“
3.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 22 d. sprendimas Nr. TS-4.59	„Dėl pritarimo Rokiškio rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2012 metų ataskaitai“

4.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 22 d. sprendimas Nr. TS-4.64	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2013 metų veiklos programos patvirtinimo“
5.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 29 d. sprendimas Nr. TS- 5.86	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2012 metų veiklos ataskaitos patvirtinimo“
6.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. balandžio 26 d. sprendimas Nr. TS- 6.116	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2013 metų sąmatos patvirtinimo“
7.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 31 d. sprendimas Nr. TS- 7.144	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. balandžio 26 d. sprendimo Nr. TS.- 6.116 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2013 metų sąmatos patvirtinimo“ papildymo
8.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. TS- 12.217	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės tuberkuliozės programos ir kontrolės 2013–2015 metų programos ir 2013-2015 metų priemonių plano patvirtinimo“
9.	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 m. gruodžio 27 d. sprendimas Nr. TS- 16. 249	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2012 metų duomenų analizės patvirtinimo“
10.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013m. sausio 21 d. įsakymas Nr. AV- 64	„Dėl gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų epidemijos paskelbimo“ „Ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir gripo priešepideminis priemonių planas“
11.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013m. vasario 18 d. įsakymas Nr. AV- 151	„Dėl gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų epidemijos atšaukimo“
12.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013m. birželio 20 d. įsakymas Nr. AV- 535	„Dėl triukšmo šaltinio naudojimo trukmės prailginimo Kriaunų kaimo bendruomenėje“
13.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. birželio 20 d. įsakymas Nr. AV-534	„Dėl triukšmo šaltinio naudojimo trukmės prailginimo Lašų kaimo bendruomenėje“
14.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. AV-575	Dėl Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 14 d. įsakymo Nr. AV- 784 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės triukšmo valdymo ir prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo

15.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. rugsėjo 3 d. įsakymas Nr. AV-684	„Dėl triukšmo šaltinio naudojimo trukmės prailginimo Obelinės šventės renginių metu Obelių mieste“
16.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013m. spalio 2 d. įsakymas Nr. AV- 777	„Dėl Rokiškio rajono savivaldybės tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2013–2015 metų priemonių plano įgyvendinimo“
17.	Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013m. lapkričio 8 d. įsakymas Nr. AV-878	„Dėl tarptautinio vaikų, mokinių, pedagogų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkurso „Sveikuolių sveikuoliai“ organizavimo“

III. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

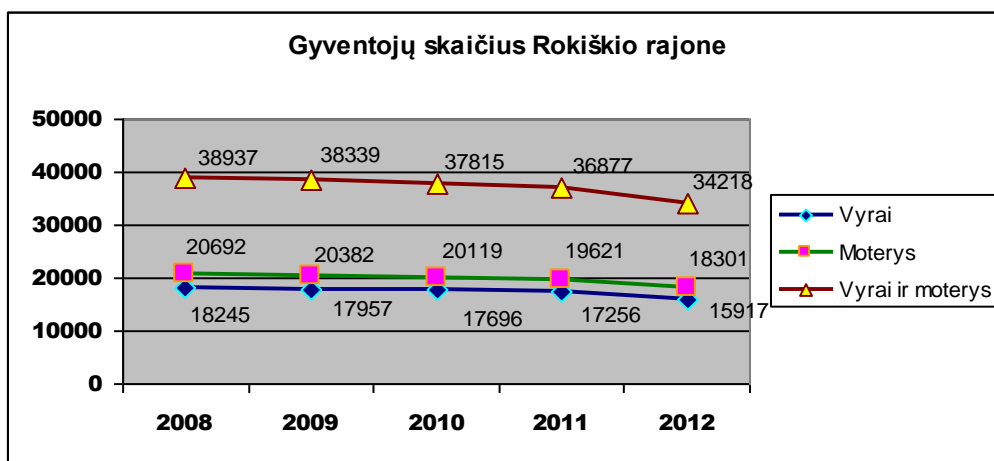
	Išoriniai veiksniai	Vidiniai veiksniai
Teigiami	<p>1. Rokiškio rajono savivaldybė pasirašė sveikatinimo veiklos sutartį su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti Rokiškio rajono savivaldybėje.</p> <p>2. Sveikatos priežiūrai mokyklose finansuoti lėšos skiriamos lėšos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto.</p> <p>3. Skirtos Europos Sąjungos lėšos leis įkurti psichikos dienos stacionarą prie VŠĮ psichikos sveikatos centro, kas bus labai svarbu įgyvendinant Lietuvos Psichikos sveikatos strategiją.</p>	<p>1. Rokiškio rajono savivaldybės taryba pritarė bendradarbiavimo sutarčiai su Kupiškio rajono savivaldybe dėl visuomenės sveikatos funkcijų vykdymo Kupiškio rajono gyventojams.</p> <p>2. Rokiškio rajono savivaldybės taryba pritarė bendradarbiavimo sutarčiai su Visagino savivaldybe dėl visuomenės sveikatos funkcijų vykdymo Visagino savivaldybės gyventojams.</p> <p>3. Rokiškio rajono savivaldybės biudžete skirtas finansavimas Rokiškio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro veiklai.</p> <p>4. Visuomenės sveikatos priežiūros veiklai vykdyti skirtas finansavimas iš Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos.</p> <p>5. Sveikatos priežiūros paslaugas rajono švietimo įstaigose teikia visuomenės sveikatos priežiūros specialistai.</p>
Neigiami	<p>1. Vėlai sudaromos sveikatinimo veiklos sutarys su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.</p> <p>2. Ne visoms valstybinėms visuomenės sveikatos programoms ir strategijoms vykdyti skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.</p> <p>3. Nepakankamai finansuojamos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos.</p>	<p>1. Visuomenės sveikatos biure nėra sukurta nuolatinė Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos sistema.</p> <p>2. Savivaldybėje nėra patvirtintos sveikatos priežiūros organizavimo tvarkos ikimokyklinio ugdymo įstaigose.</p> <p>3. Sveikos gyvensenos mokymai neįtraukti į švietimo įstaigų privalomas programas.</p>

IV. BENDRUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

DEMOGRAFINĖ IR SOCIALINĖ EKONOMINĖ BŪKLĖ

2013 metų Rokiškio rajono gyventojų visuomenės sveikatos stebėseną buvo vykdoma vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2013 metų vasario 21 d. sprendimu Nr. TS.-4.63 patvirtinta Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2013-2015 metų programa. Buvo renkami 2008–2012 metų duomenys pagal duomenų šaltinių teikiamą informaciją Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos būklę atspindintys rodikliai: gyventojų mirtingumas, gimstamumas, sergamumas psichikos, priklausomybės, neinfekcinėmis ir infekcinėmis ligomis, traumų skaičius ir kt.

Kaip visoje Lietuvoje, taip ir Rokiškio rajone pastebimas gyventojų skaičiaus mažėjimas. Tai lemia neigiamas migracijos saldo (daugiau išvykusių negu atvykusių) bei neigiama natūrali kaita (daugiau miršta negu gimsta). Remiantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, 2012m. pradžioje Rokiškio rajono savivaldybėje gyveno 34218 gyventojai (žr. 1 pav., 1 lentelę). Per 5 metus gyventojų sumažėjo 12 procentų.



1 pav. Rokiškio rajono gyventojų skaičius 2008–2012 metais

1 lentelė. Rokiškio rajono gyventojų skaičius 2008–2012 metais

	2008	2009	2010	2011	2012
Vyrai	18245	17957	17696	17256	15917
Moterys	20692	20382	20119	19621	18301
Vyrai ir moterys	38937	38339	37815	36877	34218

(Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)

Analizuojant vyrų ir moterų pasiskirstymą rajone matyti, kad iš visų rajono gyventojų 2012 m. vyrai sudaro 46,5 proc., moterys 53,5 proc. Vertinant kelerių metų laikotarpį matyti, kad didesnę dalį rajono gyventojų taip pat sudaro moterys, tačiau ir vyrų, ir moterų skaičius rajone per pastaruosius metus mažėja (žr. 2 lentelę.).

2 lentelė. Gyventojų skaičius pagal lytį 2008-2012m. Rokiškio r. savivaldybėje

Rokiškio rajono savivaldybė										
	2008 m.		2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*
Vyrai	18245	46,9	17957	46,8	17696	46,8	17256	46,8	15917	46,5
Moterys	20692	53,1	20382	53,2	20119	53,2	19621	53,2	18301	53,5

*Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išvestinis rodiklis. Procentai visų Rokiškio rajono savivaldybės gyventojų (šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)

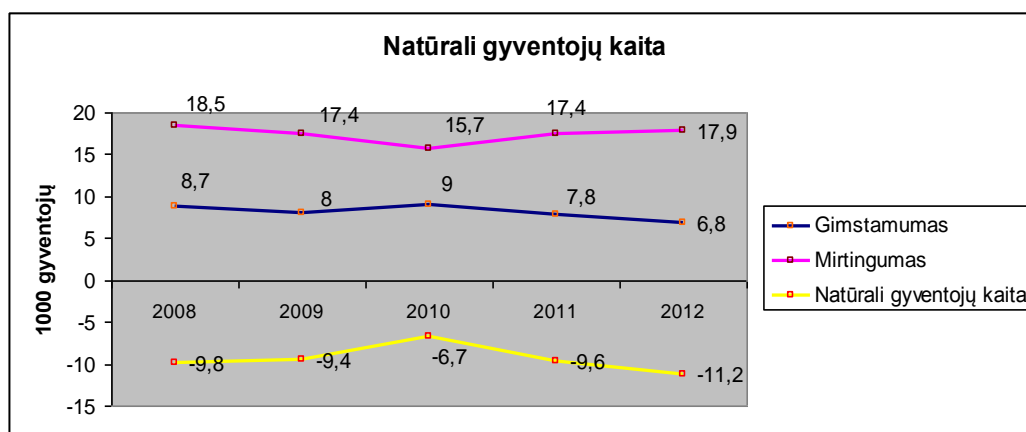
2012 m. didžiausią Rokiškio rajono savivaldybės gyventojų dalį pagal amžius grupes sudarė 18–44 metų asmenys (32,2 proc.). Šios amžiaus grupės žmonių procentas nors ir mažėja, tačiau 2012 m. išliko didžiausias. Mažiausią populiacijos dalį 2011–2012 m. sudarė 18 metų neturintys gyventojai. Pastarųjų metų laikotarpiu daugėja gyventojų, kuriems 45 ir daugiau metų 28,2 proc. (žr. 3 lentelę)

3 lentelė. Gyventojų skaičius pagal amžiaus grupes 2008–2012m. Rokiškio r. savivaldybėje

Rokiškio rajono savivaldybė										
	2008 m.		2009 m.		2010m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*	Abs. sk.	%*
0-17	7572	19,4	7246	18,9	6913	17,9	6520	17,7	5726	16,7
18-44	13593	34,9	13434	35	12705	35	12755	34,6	11007	32,2
45-64	9612	24,7	9581	25	10239	25,5	9716	26,3	9653	28,2
65+	8160	21	8078	21,1	7958	21,6	7886	21,4	7832	22,9

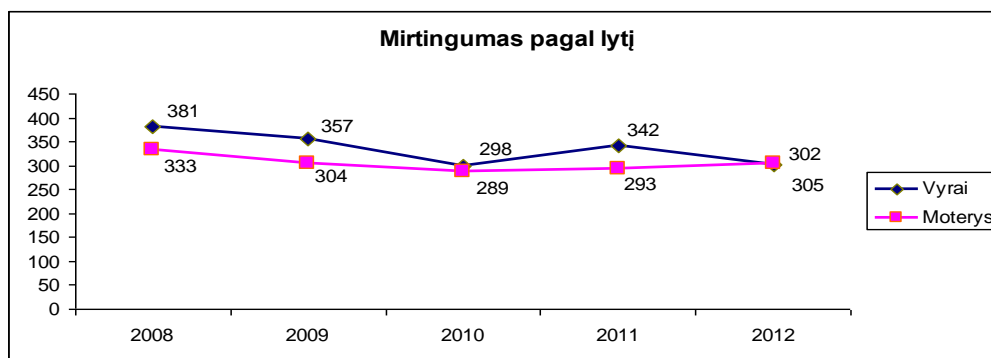
* Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išvestinis rodiklis. Procentai visų Rokiškio rajono savivaldybės gyventojų (šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)

Rokiškio rajone nestebimi ryškūs gimstamumo ir mirtingumo rodiklių pokyčiai. 2010 m. Rokiškio rajone gimė 336 kūdikių, 2011 m. – 286 kūdikių, o 2012 m. – tik 230 kūdikių. Todėl galima teigti, kad gimstamumas sumažėjo, gimstamumo rodiklis 1000-čiui gyventojų 2012 m. buvo 6,8. Mirtingumas taip pat mažėjo (2010 m. mirė 587 gyventojai, 2011 – 635 gyventojai, 2012 m. – 607 gyventojai.). Kadangi gimstamumas yra mažesnis už mirtingumą, natūralus gyventojų prieaugis neigiamas, 2012 m. jis buvo 11,2 (žr. 2 pav., 4 lentelę).



2 pav. Natūrali gyventojų kaita Rokiškio rajono sav.

* Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išvestinis rodiklis (šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)
2008–2012 m. Rokiškio rajono savivaldybėje registruojamas mažesnis vyrų mirtingumas (302) nei moterų (305). Mirtingumo rodiklių santykis pagal lytį beveik nesikeitė (žr. 4 pav., 6 lent.).



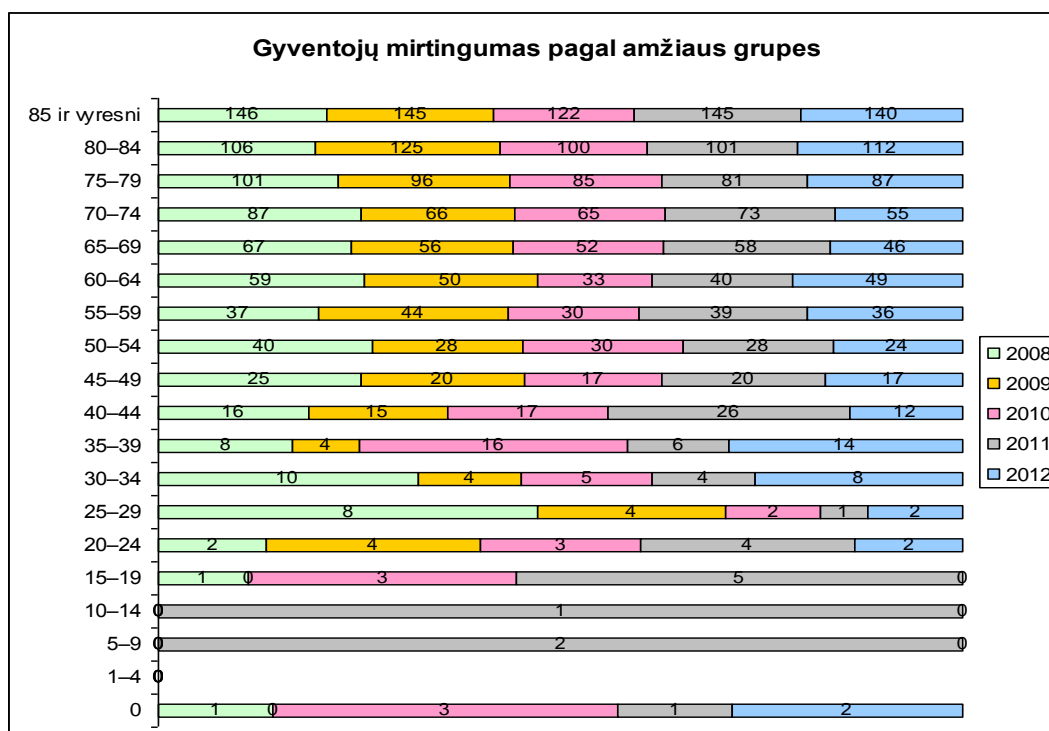
4 pav. Mirtingumas pagal lytį Rokiškio rajone

6 lentelė. Mirtingumas pagal lytį 1000 gyv. Rokiškio rajone 2008–2012 metais

	2008 m.		2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.	1000 gyv.	Abs. Sk.	1000 gyv.	Abs. Sk.	1000 gyv.	Abs. Sk.	1000 gyv.	Abs. Sk.	1000 gyv.
Vyrai	381	9,8	357	9,3	298	8,1	342	9,2	302	8,8
Moters	333	8,6	304	7,9	289	7,8	293	7,9	305	8,9

(Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)

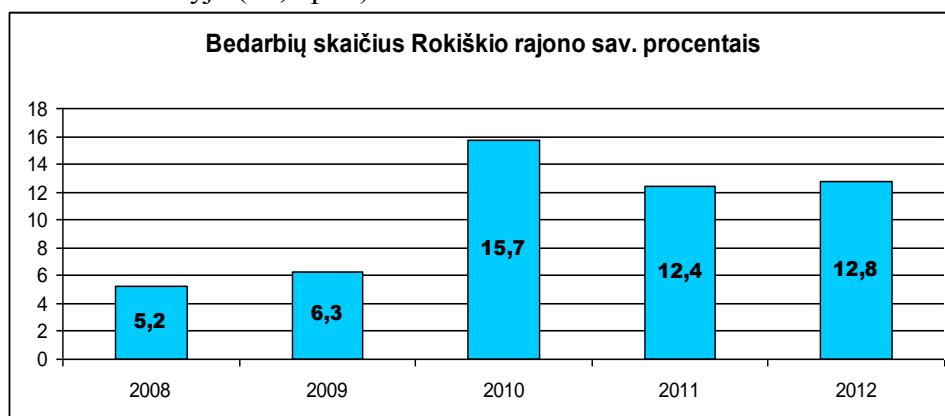
2012 m. Rokiškio savivaldybėje didžiausias mirtingumas buvo 85 metų ir vyresnių amžiaus grupėse (140) bei 80–84 metų (112) (žr. 5 pav.).



5 pav. Mirtingumas pagal amžiaus grupes Rokiškio rajone 2008- 2012m.

* Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išvestinis rodiklis. Procentai visų atitinkamos amžiaus grupės Rokiškio rajono savivaldybės gyventojų. (šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės).

Nedarbas – viena pagrindinių emigracijos priežasčių. O didėjant emigracijos mastui, auga socialinių paslaugų poreikis vyresnio amžiaus rajono gyventojams. 2012 m. nedarbo lygis Rokiškio rajono savivaldybėje, palyginti su 2010 m. sumažėjo, ir sudarė 12,8 proc., o 2011 metais bedarbių skaičius sudarė 12,4 proc.(žr. 6 pav.). Darbingo amžiaus gyventojų bedarbių procentas Rokiškio rajone didesnis nei šalyje (11,7 proc.) .



6 pav. Bedarbių skaičius Rokiškio rajono savivaldybėje

* bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis proc. (šaltinis: Lietuvos darbo biržos Rokiškio rajono skyrius ir Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)

Mirties priežasčių struktūra Rokiškio rajone 2008–2012 m

Nagrinėjant mirties priežasčių struktūrą Rokiškio rajono savivaldybėje 2008–2012 m. daugiausia mirčių atvejų buvo užregistruota dėl kraujotakos sistemos ligų (1067,2 100000 gyv.). Antroje vietoje – mirtys dėl susirgimų piktybiniais navikais (304,5 100000 gyv.), trečioje vietoje – išorinės mirties priežastys (180,3 100000 gyv.) (žr. 7 pav.). 2012 m., palyginti su 2011 m., mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų padidėjo 6,0 proc.

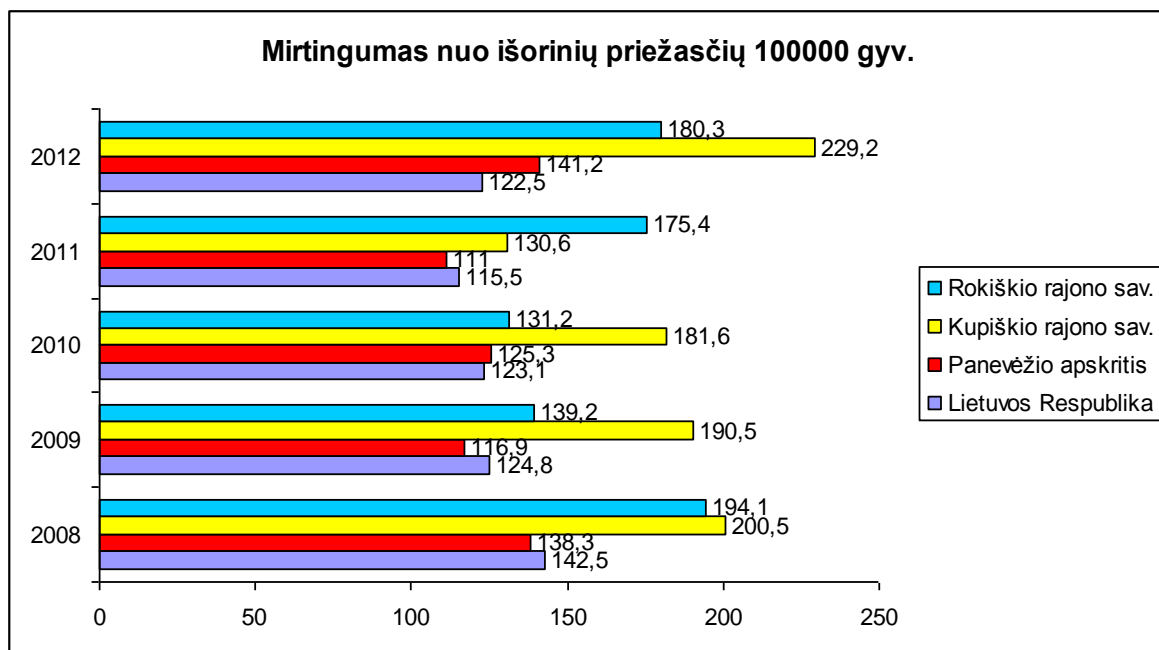
Antrą vietą Rokiškio rajono savivaldybės gyventojų mirties priežasčių struktūroje užimantys piktybiniai navikai 2012 m., palyginti su 2011 m., sumažėjo 14 proc. Mirtingumas nuo išorinių mirties priežasčių Rokiškio rajono savivaldybėje yra trečias pagal mirčių priežasčių struktūrą.



7 pav. Mirties priežasčių struktūra Rokiškio rajone 100000 gyventojų 2012 m.

* Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išvestinis rodiklis (Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)

Mirtingumas nuo išorinių mirties priežasčių Rokiškio rajono savivaldybėje yra trečias pagal mirčių priežasčių struktūrą. 2010 m. buvo mažiausias per pastaruosius trejus metus – 49 gyventojai. 2012 metais gyventojų mirtingumas nuo išorinių priežasčių išlieka gana didelis (61 gyventojas). (žr. 8pav., 7 lentelę).



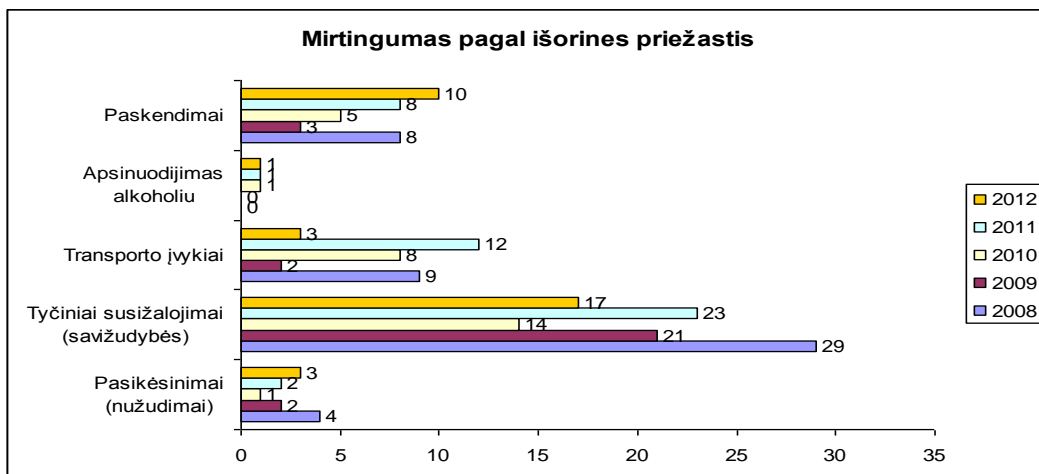
8 pav. Gyventojų mirtingumo palyginimas nuo išorinių mirties priežasčių 100000 gyventojų

7 lentelė. Mirtingumas nuo išorinių mirties priežasčių 100000 gyv. (V00–Y89)
Mirtingumas nuo išorinių mirties priežasčių 100000 gyv. (V00–Y89)

	2008m.		2009m.		2010m.		2011m.		2012m.	
	Abs. sk.*	100000 gyv.	Abs. sk.*	100000 gyv.	Abs. sk.*	100000 gyv.	Abs. sk.*	100000 gyv.	Abs. sk.*	100000 gyv.
Lietuvos Respublika	4797	142,5	4181	124,8	4045	123,1	3720	115,5	3660	122,5
Panevėžio apskritis	393	138,3	329	116,9	344	125,3	298	111	345	141,2
Kupiškio raj. sav.	46	200,5	43	190,5	40	181,6	28	130,6	45	229,2
Rokiškio raj. sav.	76	194,1	53	139,2	49	131,2	64	175,4	61	180,3

*- Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išvestinis rodiklis (Šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės)

Mirtingumą nuo išorinių priežasčių sudaro: transporto įvykiai, apsinuodijimai alkoholiu, tyčiniai sužalojimai, pasikėsinimai, paskendimai.(žr. 9 pav.)



9 pav. Mirtingumas pagal išorines priežastis 2008–2012 m.

Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, 17523 Rokiškio rajono gyventojų 2012 m. sirgo kraujotakos sistemos ligomis, tai sudarė 518 atvejo 1 000 gyv. Antroje vietoje pagal sergamumą yra kvėpavimo sistemos ligos, kurios sudarė 318,2 atvejo 1000 gyv., jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos ligomis sudarė 270,4 atvejo 1 000 gyv., akių ligos sudarė 173 atvejo 1 000 gyv., endokrininės sistemos ligomis – 170,8/1000gyv., virškinimo sistemos ligomis – 139,6/1 000 gyv.

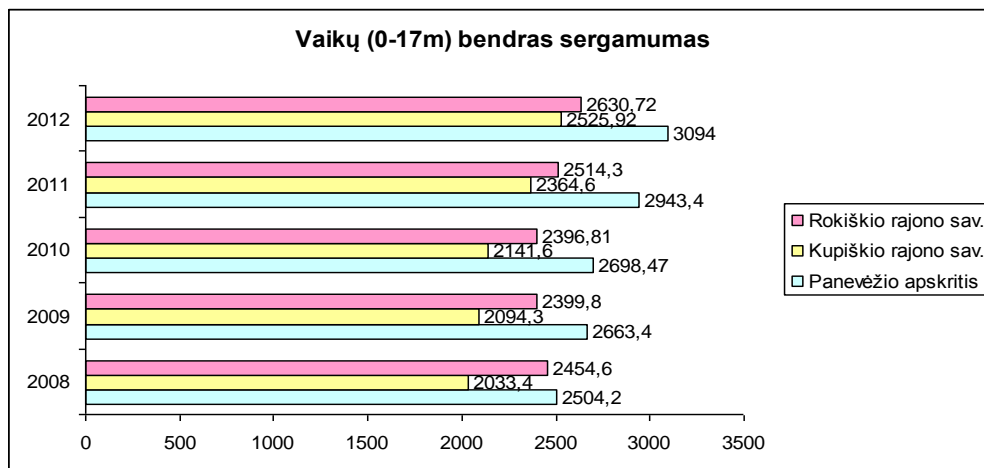
Analizuojant vaikų sergamumą įvairiomis ligomis struktūrą, didžiausias sergamumas Rokiškio rajono savivaldybėje 2012 m. stebimas kvėpavimo sistemos ligomis (3033 vaikai). Antroje vietoje – vaikų sergamumas virškinimo sistemos ligomis (917), o trečioje – infekcinėmis ir parazitinėmis ligomis (622). (žr. 16 lentelę)

8 lentelė. 0–17 m. vaikų sergamumo struktūra 1000 vaikų

	2008 m.		2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Abs. sk.*	1000 vaikų.	Abs. sk.*	1000 vaikų	Abs. sk.*	1000 vaikų	Abs. sk.*	1000 vaikų	Abs. sk.*	1000 vaikų
Sergamumas kvėpavimo sistemos ligos	3868	510,87	3823	527,63	3565	530,8	3464	547,3	3033	529,7
Sergamumas infekcinės ir parazitinės ligos	875	115,54	770	106,29	820	122,1	825	122,2	622	108,7
Sergamumas virškinimo sistemos ligomis	1072	141,58	1055	145,58	912	135,8	902	149,7	917	160,1
Sergamumas psichikos ir elgesio sutrikimai	477	63,03	427	58,94	479	71,3	404	67	460	80,3
Sergamumas kraujotakos sistemos ligos	213	28,07	197	27,14	164	24,4	125	20,7	125	21,8
Sergamumas nervų sistemos ligos	325	42,92	284	39,15	367	54,7	305	50,7	303	52,9

* Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro išvestinis rodiklis
(šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

2012 m. Rokiškio rajono savivaldybėje bendras vaikų (0–17 metų) sergamumas (14711) 1000-čiui vaikų sumažėjo 8 procentais, palyginti su 2011 m. (žr. 10 pav., 9lentelę)



10 pav. Vaikų (0–17 metų) bendrasis sergamumas Rokiškio rajone 1000 vaikų
9 lentelė. Vaikų (0–17 metų) bendrasis sergamumas 1000 vaikų

	2008 m.		2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.	
	Iš viso užregistruota susirgimų	1000 vaikų	Iš viso užregistruota susirgimų	1000 vaikų	Iš viso užregistruota susirgimų	1000 vaikų	Iš viso užregistruota susirgimų	1000 vaikų	Iš viso užregistruota susirgimų	1000 vaikų
Lietuvos Respublika	1478014	2226,6	1543156	2392,8	1502253	2409,79	1559680	2586,7	1488716	2706,71
Panevėžio apskritis	141660	2504,2	144468	2663,4	139395	2698,47	144720	2943,4	134719	3094,00
Kupiškio raj. sav.	9551	2033,4	9372	2094,3	9027	2141,6	9364	2364,6	8722	2525,92
Rokiškio raj. sav.	18186	2454,6	16988	2399,8	16097	2396,81	16051	2514,3	14711	2630,72

Susirgimai, užregistruoti ambulatorinę pagalbą teikiančiose įstaigose, SVEIDROS duomenimis
(šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ EPIDEMIOLOGINĖ PRIEŽIŪRA ROKIŠKIO RAJONE 2013 METAIS

2013 metais Rokiškio rajone pagal gautus iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų skubius pranešimus, buvo užregistruota 611 užkrečiamųjų ligų atvejų. 601 atvejais užkrečiamosios ligos pasitvirtino, 10 atvejų galutinė diagnozė – somatinis susirgimas. Pagal LR SAM įsakymą 2009-05-27, Nr. V-414 „Dėl pranešimų apie užkrečiamąsias ligas ir jų sukėlėjus formų patvirtinimo“

epidemiologinio tyrimo protokolai(pranešimai) buvo užpildyti visiems užkrečiamųjų ligų atvejams, tačiau išsamus epidemiologinis židinio ištyrimas atliktas 325 susirgimų atvejams.

Ūmių žarnyno infekcijų 2013 metais užregistruoti 78 atvejai: 28 – salmoneliozės, 5 – kitos patikslintos bakterinių žarnyno infekcijos, 19 – nepatikslintų bakterinių žarnyno infekcijų, 15 – patikslintų virusinių žarnyno infekcijų, 8 – nepatikslintos virusinės žarnyno infekcijos, 3 – maisto toksinės infekcijos atvejai. Užregistruoti 6 per maistą ir vandenį plintančių užkrečiamųjų ligų protrūkiai šeimose: 3 protrūkiai po 2 atvejus (salmoneliozė), 2 protrūkiai po 2 atvejus (rotavirusinis enteritas, 1 protrūkis su 3 atvejais (virusinė žarnyno infekcija, nepatikslinta).

Kvėpavimo organų (patvirtintos bakteriologiškai ir histologiškai) tuberkuliozės užregistruota 7 atvejai. Ekstrapulmoninės tuberkuliozės 2 atvejai. Kitų per orą plintančių užkrečiamųjų ligų užregistruotas 271 atvejis: 22 skarlatinos atvejai, 245 vėjaraupių atvejai, 4 infekcinės mononukleozės atvejai. 2012 metais nuo gruodžio mėnesio prasidėjo susirgimų vėjaraupiais protrūkis Rokiškio r., Kamajų ir Jūžintų seniūnijose esančiose mokyklose ir ikimokyklinėje vaikų ugdymo įstaigoje. Protrūkis tęsėsi visus 2013 metus, susirgo Rokiškio m. vaikų ikimokyklinio ugdymo įstaigų vaikai.

2013 metais užregistruoti 97 parazitoidų atvejai: 91 enterobiozės, 4 askaridozės, 2 toksoplazmozės atvejai. Lytiškai plintančių ligų nustatytos dvi: 1 gonokokinės infekcijos, 1 chlamidijų sukeltos ligos atvejis. Taip pat užregistruoti 26 niežų, 26 dermatofitijų, 5 pedikuliozės atvejai. 2013 metais susirgimų Laimo liga – 65 atvejai. Sergamumas erkinio encefalitu 2013 m. sumažėjo per pusę: 2012 metais erkinio encefalito atvejų buvo 16, 2013 metais tik 8 atvejai. Sergamumas Laimo liga sumažėjo nuo 21,5 10 000gyv. 2012 metais iki 19,0 10 000gyv. 2013 metais. Erkinio encefalitu 2012 metais sergamumo rodiklis 10 000gyv. buvo 4,6, o 2013 metais – 2,3 10 000gyv.

Sergamumas erkinio encefalitu mažėja dėl neblogai vykdomų profilaktinių erkinio encefalito skiepimų. 2012 metais erkinio encefalito vakcina buvo paskiepyti 183 asmenys, 2013 metais buvo paskiepyti 247 asmenys.

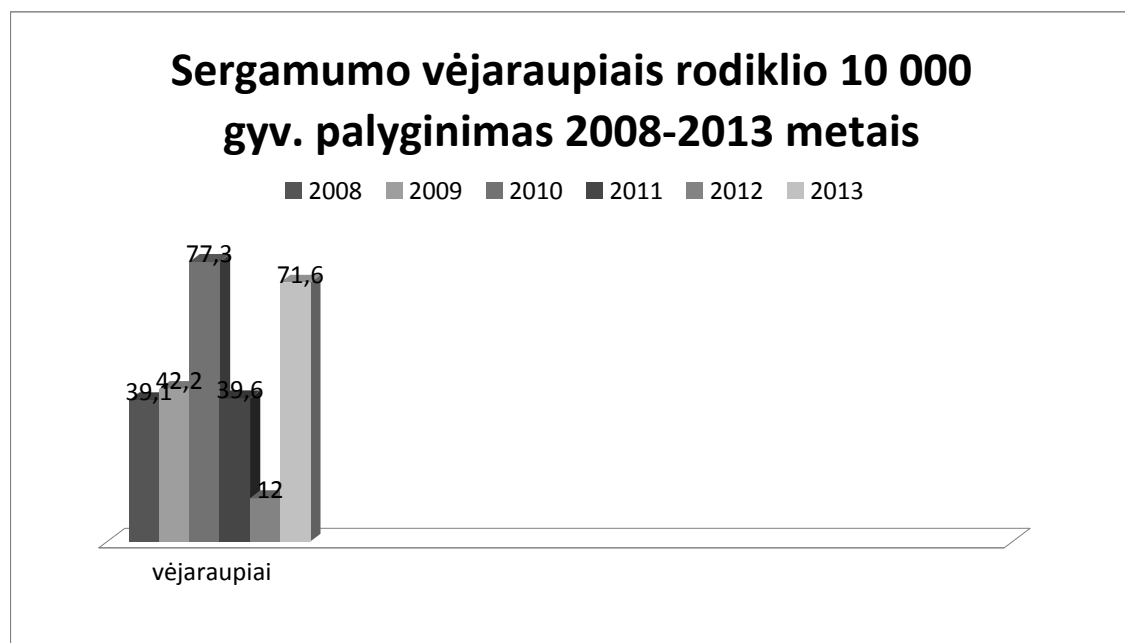
Sergamumo užkrečiamosiomis ligomis Rokiškio rajone rodiklių palyginimas 2013-2012 metai

1 lentelė

Eil. Nr.	Užkrečiamosios ligos pavadinimas	2013m.		2012m.		Rodiklių palyginimas: padidėjo+ sumažėjo- nepakito=
		Abs. skaičius	Rodiklis 10 000 gyv.	Abs. skaičius	Rodiklis 10 000 gyv.	
1	Salmoneliozė	28	8,2	24	6,9	+1,3
2	Kitos patikslintos bakterinės žarnyno infekcijos	5	1,5	10	2,9	-1,4
3	Nepatikslintos bakterinės žarnyno infekcijos	19	5,5	23	6,6	-1,1
4	Patikslintos virusinės žarnyno infekcijos	15	4,4	16	4,6	-0,1
5	Virusinės žarnyno ligos nepatikslintos	8	2,3	7	2,0	+0,3
6	Bakterinės maisto toksinės infekcijos	3	0,9	3	0,9	=
7	Kvėpavimo organų	7	2,0	9	2,6	-0,6

	tuberkuliozė					
8	Ekstrapulmoninė tuberkuliozė	2	0,6	0	0	+0,6
9	Leptospirozė	1	0,3	0	0	+0,3
10	Skarlatina	22	6,4	21	6,0	+0,4
11	Vėjaraupiai	245	71,6	42	12,0	+59,6
12	Meningokokinė infekcija	1	0,3	0	0	+0,3
13	Laimo liga	65	19,0	75	21,5	-2,5
14	Erkinis encefalitas	8	2,3	16	4,6	-2,3
15	Virusiniai hepatitai	12	3,5	5	1,4	+2,1
16	Būklės, pasireiškusios dėl žmogaus imunodeficitu viruso	0	0	1	0,3	+0,3
17	Gonokokinė infekcija	1	0,3	3	0,9	-0,6
18	Chlamidijų sukeltos ligos	1	0,3	0	0	+0,3
19	Infekcinė mononukleozė	4	1,2	1	0,3	+0,9
20	Toksoplazmozė	2	0,6	3	0,9	-0,3
21	Ecinokokozė	0	0	1	0,3	-0,3
22	Askaridozė	4	1,2	2	0,6	+0,6
23	Enterobiozė	91	26,6	84	24,0	+2,6
24	Pedikuliozė	5	1,5	18	5,2	-3,7
25	Niežai	26	7,6	32	9,2	-1,6
26	Dermatofitijos	26	7,6	24	6,9	-0,7
	IŠ VISO:	601	175,6	420	120,2	+55,4

Lyginant 2013m. ir 2012m. sergamumo rodiklius, bendras sergamumas padidėjo 30,3 proc. dėl išaugusio sergamumo vėjaraupiais. 2012m. sergamumo vėjaraupiais rodiklis 10 000gyv. buvo 12,0, o 2013m. – 71,6. Pastaruoju metu yra pastebimas susirgimų vėjaraupiais pakilimas kas antri metai.



Sergamumo rodikliai kitomis užkrečiamosiomis ligomis kito nežymiai. Bendras sergamumas užkrečiamosiomis ligomis 2013 metais išaugo 181 atveju. Bendras sergamumo

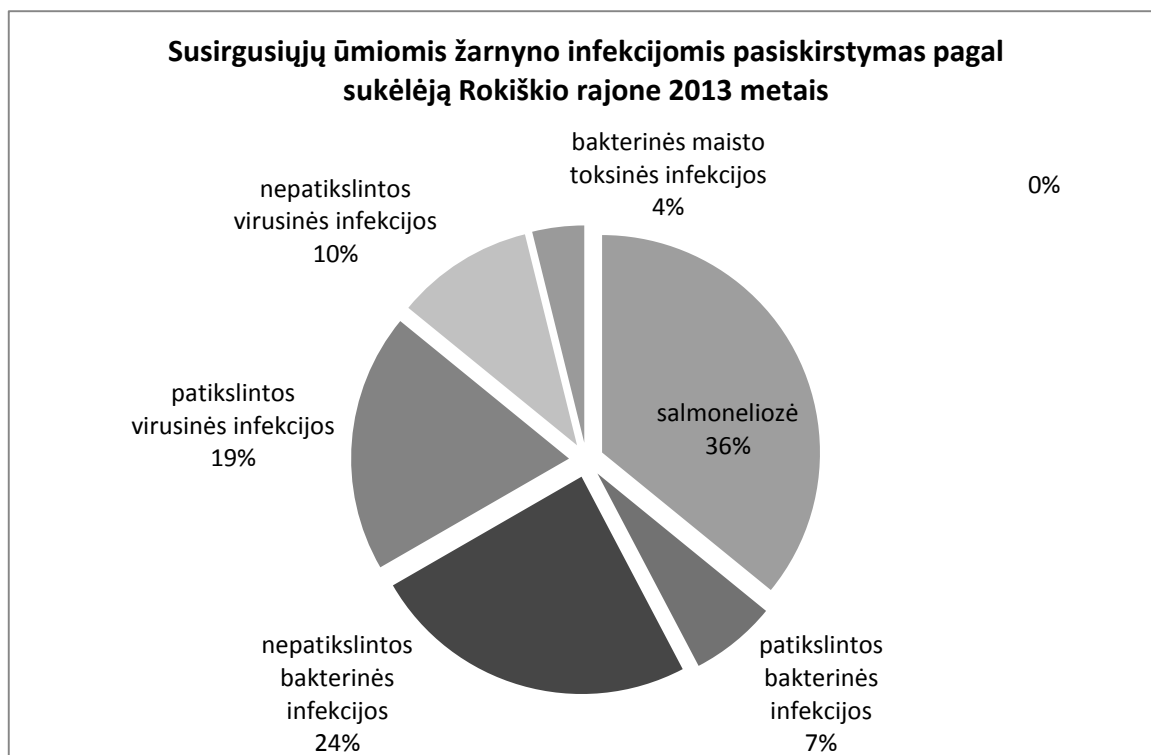
rodiklis nuo 120,2 atvejo 10 000 gyventojų išaugo iki 175,6 atvejo 10 000 gyventojų. Susirgimų salmonelioze 2013 metais 4 atvejais užregistruota daugiau, kaip ir praėjusiais metais, vyrauja salmonella enteritidis sukėlėjo tipas (žr. 2 lentelę)

Sergamumo salmonelioze Rokiškio rajone rodiklių palyginimas 2011-2013 metais

2 lentelė

Ligos pavadinimas	Metai					
	2011		2012		2012	
	Abs. skaičius	Rodiklis 10 000 gyv.	Abs. skaičius	Rodiklis 10 000 gyv.	Abs. skaičius	Rodiklis 10 000 gyv.
Salmoneliozė	38	10,3	24	6,9	28	8,2

Iš kitų ūmių žarnyno infekcijų daugiausia užregistruota rotovirusinių enteritų – 15atv. bei nepatiksintų bakterinių žarnyno infekcijų – 19 atv. Iš 5 patiksintų bakterinių žarnyno infekcijų, nustatytos 2 kampilobakteriozės atvejai ir 1 jersinjozė.



Nukentėjusių nuo pasiutusių ar įtariamai pasiutusių gyvūnų užregistruota 77 asmenys, (žr. 3 lentelę) penkiolikai asmenų buvo paskirtas skiepavimo kursas pasiutligės vakcina, tačiau 1 iš jų skiepytis atsisakė. 9 iš jų paskiepyti pilnu pasiutligės vakcinos kursu, 3 asmenys nutraukė skiepavimo kursą savavališkai, 3 asmenims gydytojas rekomendavo nutraukti skiepavimo kursą, nes juos sužaloję gyvūnai liko sveiki. Nuo pasiutusių gyvūnų nukentėjusių asmenų nebuvo. Daugiausia asmenų nukentėjo nuo šunų (62 asmenys): 54 atvejų šunys buvo sveiki, 8 – nežinomi (sužaloję asmenį pabėgo). Nuo kačių nukentėjo 15 asmenų: iš jų: 11 asmenų – nuo sveikų kačių, 4 asmenys – nuo nežinomų kačių. Kasmet mažėja nukentėjusių skaičius nuo laukinių gyvūnų, tokie atvejai registruojami tik pavieniai. Nuo laukinių gyvūnų 2013 metais nukentėjusių nebuvo (žr. 4 lentelę).

Nukentėjusiųjų asmenų nuo gyvūnų pagal rūšį skaičiaus palyginimas Rokiškio rajone 2010-2013 metais

3 lentelė

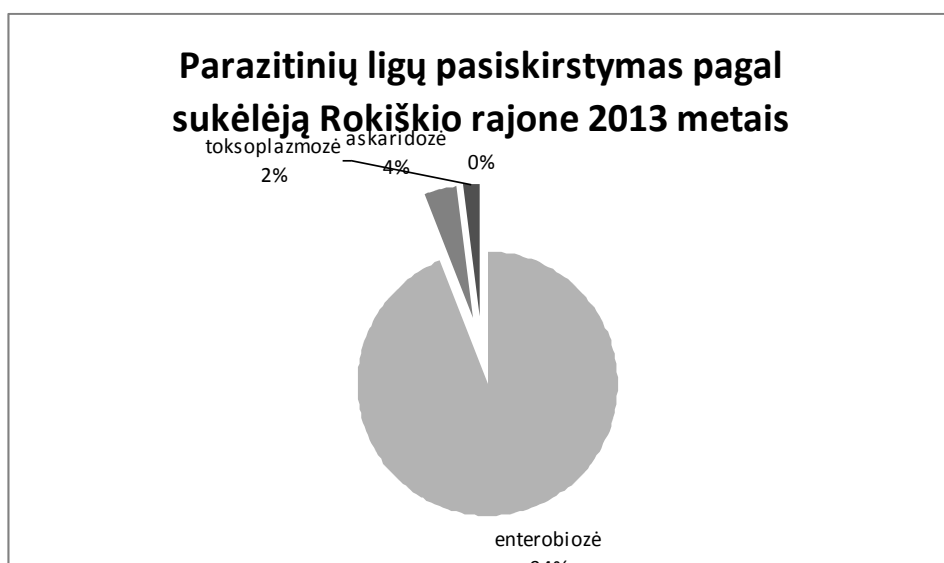
Nukentėjo nuo gyvūnų	Metai			
	2010	2011	2012	2013
Šunų	69	71	59	62
Kačių	20	15	14	15
Naminių gyvulių	1	5	0	0
Laukinių gyvūnų	1	3	2	0
Iš viso	91	94	75	77

Nukentėjusiųjų asmenų skaičiaus palyginimas pagal gyvūno stovį Rokiškio rajone 2011-2013 metais

4 lentelė

Gyvūno stovis	Metai			
	2011	2012	2013	Viso per 3 metus
Sveikas gyvūnas	81	63	65	209
Nežinomas gyvūnas	8	12	12	32
Pasiutęs gyvūnas	5	0	0	5
Iš viso	94	75	77	246

Remiantis trijų metų duomenimis nustatyta, kad daugiausia asmenų nukenčia nuo sveikų gyvūnų – 85 proc., nukentėjusieji nuo nežinomo gyvūno sudaro 13 proc., o nukentėjusių nuo pasiutusių gyvūnų per paskutinius tris metus – tik 2,0 proc., o šis procentas 2012–2013 metais jau lygus 0 proc., nes gyvūnų susirgimai pasiutlige labai ryškiai mažėja dėl laukinių gyvūnų kasmetinės vakcinacijos pasiutligės (mėtoma miškuose vakcina). Pagal gyvūno rūšį daugiausia asmenų nekenčia nuo šunų.



Iš bendro sergamumo parazitozėmis didžiausias 2013 metais, kaip ir praėjusiais, enterobiozė. (žr.5 lentelę) VšĮ Rokiškio rajono ligoninės vaikų ligų skyriuje dėl helmintų nustatymo vaikai tiriami „Parazitinių ligų epidemiologinės priežiūros taisyklių“, patvirtintų 2004-10-29

sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-748 nustatyta tvarka. Per 2013 metus vaikų ligų skyriuje enterobiozė nustatyta 27 vaikams t.y. 29,7% visų registruotų rajone enterobiozės atvejų, likusius 70,3% nustatė VšĮ Rokiškio PASPC.

Sergamumo parazitozėmis rodikliai Rokiškio rajone 2011-2013 metais
5 lentelė

Ligos pavadinimas	Metai					
	2011		2012		2013	
	Abs. skaičius	Rodiklis 10 000gyv.	Abs. skaičius	Rodiklis 10 000gyv.	Abs. skaičius	Rodiklis 10 000gyv.
Enterobiozė	108	29,3	84	24,0	91	26,6
Askaridozė	3	0,8	2	0,6	4	1,2
Echinokokoze	1	0,3	1	0,3	0	0
Toksoplazmozė	2	0,5	3	0,9	2	0,6

2013 metų sausio mėnesį pagal gautas iš Rokiškio rajono ASPI profilaktinių skiepimų ataskaitas įvertinta rajono vaikų skiepimų apimtys. Nustatyta, kad rajono vaikų imuniteto būklė yra patenkinama. Didesnių problemų, išskyrus trumpalaikius vaikų sveikatos parodymus bei migraciją dėl savalaikio skiepimų atlikimo asmens sveikatos priežiūros įstaigose, nėra. Nepageidaujamų reakcijų į skiepus 2013 m. registruota nebuvo. Lyginant su 2010–2013 metų skiepimų apimtimis, 2013 metais skiepimo apimčių procentas sumažėjo nežymiai (žr. 6 lentelę). Labai geri yra skiepimų BCG vakcina (naujagimiai) – 99 proc. ir HepB3 (1 metų vaikai) vakcina – 96 proc. 95 proc. (įvertinama gerai) siekia skiepimų MMR1 (2m. vaikai) apimtys, DTaP/IPV5 (8 metų vaikai) skiepimų apimtys. Visi kiti skiepimų rodikliai yra vidutiniai.

Skiepimų apimtys Rokiškio rajone 2010–2013 metais

6 lentelė

Skiepo pavadinimas	Skiepimų apimtys procentais (%)			
	2010m.	2011m.	2012m.	2013m.
BCG(tuberkuliozės) naujagimiai	100	99	98	99
Hep1(hepatito B) iki 1 metų vaikai	100	99	99	100
Hep3(hepatito B) 1 metų vaikai	97	98	96	96
DTaP/IPV/Hib4 2 metų vaikai	95	92	88	90
DTaP/IPV 5–6 metų vaikai	86	83	84	76
DTaP/IPV 5–7 metų vaikai	99	99	98	90
DTaP/IPV 5–8 metų vaikai	99	99	99	95
Td6 (stabilgės) 15 metų vaikai	85	84	73	74
Td6 (stabilgės) 16 metų vaikai	96	97	97	93
Td6 (stabilgės) 17 metų vaikai	97	97	97	95
MMR1 (tymų, raudonukės, kiaulytės) 1 metų vaikai	64	66	60	58

MMR1 (tymų, raudonukės, kiaulytės) 2 metų vaikai	98	97	95	95
MMR2 (tymų, raudonukės, kiaulytės) 6 metų vaikai	82	84	84	76
MMR2 (tymų, raudonukės, kiaulytės) 7 metų vaikai	99	99	98	89
MMR2 (tymų, raudonukės, kiaulytės) 8 metų vaikai	99	99	99	95

Užkrečiamųjų ligų klausimais rajono visuomenės informavimo priemonėms parengtas 1 straipsnis, 15 kartų teikta trumpa informacija, duoti 5 interviu spaudai, paruošti 8 stendai.

V. VYKDYTOS VALSTYBINĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMOS IR STRATEGIJOS

Eil. Nr.	Visuomenės sveikatos programos/strategijos pavadinimas	Visuomenės sveikatos programos/strategijos tikslas	Visuomenės sveikatos programos/strategijos priemonės	Vykdytos priemonės
	Nacionalinė narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010-2016 metų programa	Programos tikslas – stabdyti ir mažinti neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų pasiūlą ir paklausą, narkomanijos plitimą, stiprinant asmens ir visuomenės švietimą, sveikatą ir saugumą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatinti ir plėtoti kompetentingų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, bendruomenių ir verslo subjektų tarpusavio bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą įgyvendinant narkotinių ir psichotropinių medžiagų pasiūlos mažinimo priemones. 2. Tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų tarnautojų, pareigūnų ir darbuotojų kvalifikaciją narkotikų kontrolės srityje 3. Įgyvendinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programas, skirtas mokinių tėvams ar teisėtiems atstovams. 4. Užtikrinti ankstyvosios 	<p>Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pasiūlos mažinimo priemonių įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje įgyvendina nevyriausybinės organizacijos, švietimo įstaigos, kaimo bei miesto bendruomenės, vykdydamos prevencines programas.</p> <p>2. Mokymų ir apmokytojų specialistų skaičius: sveikatos įstaigų apmokytojų darbuotojų – 10, mokymų – 5; savivaldybės administracijos apmokytojų darbuotojų – 15; seniūnijų apmokytojų socialinių darbuotojų – 19; švietimo įstaigų darbuotojų – 256, mokymų – 20; Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Rokiškio rajono policijos komisariato apmokytojų darbuotojų – 8.</p> <p>3. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos mokymo programose dalyvavo 1200 rajono bendrojo lavinimo mokyklų mokinių ir 600 tėvų.</p> <p>4. VŠĮ Rokiškio psichikos sveikatos centre 2013 m. nebuvo taikyta ankstyvoji</p>

			<p>intervencijos paslaugų kokybę ir prieinamumą vaikams ir jaunimui.</p> <p>5. Užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, neteisėtai vartojantiems narkotines ir psichotropines medžiagas.</p> <p>6. Didinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų, programų, kuriomis siekiama sumažinti su narkotikų vartojimu ir rizikinga elgsena susijusius neigiamus medicininius, socialinius, ekonominius, teisinius padarinius visuomenei ir asmeniui, kokybę ir prieinamumą.</p> <p>7. Užtikrinti probacijos sistemos įgyvendinimą Lietuvoje.</p>	<p>intervencija.</p> <p>5. VŠĮ psichikos sveikatos centre 7 asmenys įregistruoti profilaktinėje grupėje.</p> <p>6. Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas. Vykdyta 21 prevenciniai projektai, kuriuose dalyvavo apie 2300 rajono gyventojų. Į prevencinę veiklą įtraukti Rokiškio rajono savarankiškų gyvenimo namų gyventojai.</p> <p>7. Bendrojo išsilavinimo paslaugas nuteistiesiems pagal Suaugusių pagrindinio ugdymo ir Suaugusių vidurinio ugdymo programas VŠĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninėje, teikė Rokiškio suaugusiųjų ir jaunimo mokymo centras pagal sutartį su VŠĮ Rokiškio psichiatrijos ligonine.</p>
2.	<p>Lietuvos nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros 2006–2013 metų strategijos įgyvendinimo priemonių 2009–2013 metų planas</p>	<p>Stiprinti gyventojų sveikatą: gerinti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą bendruomenėje, skatinti savivaldybėje teikti geros kokybės visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, organizuoti ligų prevencijos</p>	<p>Plėtoti visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybėse – steigti savivaldybių visuomenės sveikatos biurus ir vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą.</p>	<p>Rokiškio rajono savivaldybėje įsteigtas visuomenės sveikatos biuras (toliau- Biuras), kuris teikia visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, bendradarbiauja su nevyriausybinėmis organizacijomis, bendruomenėmis, savivaldybės atstovais, sprendžiant sveikatos priežiūros plėtros klausimus. Visuomenės sveikatos paslaugas biuras paslaugas teikė Kupiškio ir Visagino savivaldybių gyventojams.</p>

		priemonės		
3.	Valstybinė triukšmo prevencijos veikslių 2007–2013 metų programa	Numatyti kompleksinius ir koordinuotus veiksmus siekiant valdyti triukšmą ir jo poveikį visuomenės sveikatai	<p>Organizuoti nustatytų gyvenamųjų vietovių teritorijų, kuriose būtina įgyvendinti triukšmo prevencijos priemonės, priežiūrą – vykdyti triukšmo stebėseną (monitoringą) iki ir po triukšmo prevencijos priemonių įgyvendinimo, vertinti diegiamų priemonių efektyvumą, vykdyti diegiamų triukšmo prevencijos priemonių darbų kontrolę.</p> <p>Organizuoti visų amžiaus grupių gyventojams sveikatos ugdymo mokymą, akcentuoti triukšmo įtaką sveikatai.</p>	<p>Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 30 d. sprendimu Nr. TS -13.220 patvirtintos naujos triukšmo prevencijos Rokiškio rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklės.</p> <p>Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. TS-11.197 Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje patvirtinti triukšmo ribiniai didžiai. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. TS-10.185 patvirtintas Rokiškio rajono savivaldybės triukšmo prevencijos veikslių planas 2008–2013 metams. 2009 m. liepos 31 d. sprendimu Nr. TS-8.164 nustatyta tylosios viešosios zonos, vykdoma jų priežiūra. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. TS-7.148 parengta aplinkos oro kokybės ir triukšmo monitoringo 2012–2017 m. programa, kurioje numatyta atlikti triukšmo matavimus. Parengti 5 administracijos direktoriaus įsakymai vykdančią triukšmo prevenciją viešosiose vietose. Triukšmo valdymo informacija teikiama Triukšmo prevencijos tarybai.</p> <p>Švietimo įstaigose vykdytos programos, organizuoti mokymai, akcentuojant triukšmo įtaką sveikatai.</p>
5.	Maudyklių vandens kokybės stebėsenos programa	Nustatyti ir prižiūrėti maudyklių vandens kokybę, siekiant išsaugoti ir pagerinti maudyklių būklę, sudaryti saugias sąlygas žmonių sveikatai	Sistemiškai stebėti ir analizuoti maudyklių vandens mikrobiologinę ir cheminę taršą, nustatyti trumpalaikės taršos arba išskirtinių situacijų atvejus. Užtikrinti informacijos visuomenei, valstybės valdžios ir valdymo institucijoms apie maudyklių vandens kokybę, trumpalaikės taršos arba išskirtinių situacijų atvejus	Savivaldybėje patvirtinti maudyklių vandens kokybės tyrimų grafikai ir informacija perduota Higienos institutui. Maudyklių vandens tyrimai atliekami vadovaujantis patvirtinta Lietuvos higienos normos HN 92: 2007 „Papildiniai ir jų maudyklių vandens kokybė“ reikalavimais. Informacija apie maudyklių vandens kokybę teikiama visuomenei

			pateikimą.	
--	--	--	------------	--

Prevenčių programų, finansuojamų PSDF biudžeto lėšomis, vykdymas VšĮ Rokiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centre

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Priemonės (paslaugos) pavadinimas	Planas Paslaugų gavėjų skaičius	Įvykdymas
1.	Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis ir išlaidų kompensavimo iš PSDF biudžeto lėšų programa.	Vaikų krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis	2041	123 6 proc.
2.	Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų, finansavimo programa	Informavimas dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos	1728	2257 130,6 proc.
		Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimas	1728	907 52,5proc.
3.	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	Informavimas dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimas	2076	3593 28,6 proc.
4.	Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	Informavimas apie didelę širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę, šios tikimybės įvertinimas, pirminės prevencijos plano sudarymas ar siuntimas išsamiai įvertinti širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę	6874	2606 37,9 proc.
5.	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Informavimas apie ankstyvąją priešinės liaukos vėžio diagnostiką ir prostatos specifinio antigeno nustatymas	2124	1489 70,1proc.
6.	Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programa	Informavimas apie storosios žarnos vėžio ankstyvąją diagnostiką ir FFOBT rezultatų įvertinimas .	4724	2824 59,8 proc.
		Paciento siuntimas pas gydytoją specialistą atlikti kolonoskopiją		

Preveninių valstybinių programų, finansuojamų PSDF biudžeto lėšomis, vykdymas R. Burnicko BPGK

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Priemonės (paslaugos) pavadinimas	Planas Paslaugų gavėjų skaičius	Įvykdymas proc.
1.	Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis ir išlaidų kompensavimo iš PSDF biudžeto lėšų programa.	Vaikų krūminių dantų dengimas silantinėmis medžiagomis	394	748 190 proc.
2.	Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų, finansavimo programa	Informavimas dėl gimdos kaklelio piktybinių navikų profilaktikos	360	293 81,3 proc.
		Gimdos kaklelio citologinio tepinėlio paėmimas ir rezultatų įvertinimas	360	293 81,3 proc.
3.	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	Informavimas dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimas	312	172 55proc.
4.	Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	Informavimas apie didelę širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę, šios tikimybės įvertinimas, pirminės prevencijos plano sudarymas ar siuntimas išsamiai įvertinti širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę	1068	1017 95,2 proc.
5.	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	Informavimas apie ankstyvąją priešinės liaukos vėžio diagnostiką ir prostatos specifinio antigeno nustatymas	312	437 140 proc.

PASTABA . Informacija pateikta pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigų gautus duomenis

VI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ, VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMA

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programos/ strategijos pavadinimas	Savivaldybės visuomenės sveikatos programos/strategijos tikslas	Savivaldybės visuomenės sveikatos programos/strategijos priemonės	Vykdytos priemonės
1.	Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2013–2015 metų programa	Programos tikslas – sukurti nuolatinę Rokiškio rajono visuomenės sveikatos stebėsenos sistemą, kuria bus siekiama gauti išsamią informaciją apie rajono gyventojų	Savivaldybės teritorijoje atliekamas visuomenės sveikatos būklės, ją veikiančių visuomenės sveikatos rizikos veiksnių duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas, saugojimas, analizė ir vertinimas.	Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras renka ir kaupia visuomenės sveikatos stebėsenos duomenis, vertina ir analizuoja jų pokyčius, stebi ir analizuoja aplinkos veiksnius, darančius

		<p>sveikatos būklę, ją įtakojančius veiksnius ir jų kitimo tendencijas bei jų pagrindu planuoti ir įgyvendinti visuomenės sveikatos prevencines priemones.</p>		<p>įtaką visuomenės sveikatai, analizuoja socialinius bei ekonominius veiksnius, veikiančius gyventojų sveikatą. Stebėsenai reikalingus duomenis biuras ima iš centralizuotai teikiamų duomenų šaltinių – Statistikos departamento, ir Lietuvos sveikatos informacijos centro leidinių ir kompiuterizuotų duomenų bazių, Panevėžio teritorinės ligonių kasos, Panevėžio visuomenės sveikatos centro Rokiškio filialo.</p>
2.	<p>Rokiškio rajono savivaldybės aplinkos oro kokybės ir triukšmo monitoringo programa 2012–2017 m.</p>	<p>Programos tikslas – sistemingai vykdyti Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje aplinkos oro ir triukšmo lygio stebėseną gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje, gautą informaciją teikti rajono gyventojams, specialistams ir suinteresuotoms institucijoms. Gauta informacija determinuoti ir prognozuoti rajono aplinkos oro kokybę, triukšmo lygio pokyčius ir galimas pasekmes, planuoti ir įgyvendinti aplinkos oro</p>	<p>Rokiškio rajono savivaldybėje numatoma ekvivalentinį ir maksimalų triukšmą matuoti 19 vietų, t.y. prie veikiančių mokyklų, ligoninių, darželių, gyvenamųjų namų, pagrindinių gatvių, geležinkelio aplinkoje.</p> <p>Oro užterštumo tyrimus numatoma atlikti 16-oje tyrimų vietų Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje. Visos aplinkos oro užterštumo matavimo vietos Rokiškio rajono savivaldybėje parinktos arčiausiai pagrindinių miesto gatvių, esančių darželių, mokyklų bei gyvenamųjų namų aplinkoje. Matavimo vietų koordinatės bei jų išdėstymas pateiktas programos žemėlapyje.</p>	<p>Atlikti triukšmo matavimai savivaldybės švietimo įstaigų teritorijose.</p>

		apsaugo ir triukšmo valdymo priemonės, informuoti visuomenę,		
3.	Rokiškio rajono savivaldybės vaikų ir jaunimo socializacijos 2011–2014 metų programa	Programos tikslas – kurti saugią ir sveiką ugdymo (-si) ir socializacijos aplinką.	Diegti tikslines gyvenimo įgūdžių, smurto ir patyčių mažinimo programas rajono švietimo įstaigose. Ugdyti vaikų ir jaunimo sveikos gyvensenos, sveikos mitybos, fizinio aktyvumo, eismo saugumo, ligų profilaktikos įgūdžius ir kompetencijas.	Organizuotos 30 vaikų ir jaunimo vasaros poilsio stovyklos. Stovyklose dalyvavo 904 vaikai. Organizuota 11 turistinių stovyklų. Mokyklose įgyvendinamų integruotų prevencinių programų skaičius – vidutiniškai iki 5 programų, tenkančių vienai mokyklai.
4.	Rokiškio rajono savivaldybės tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2013–2015 metų programa	Rokiškio rajono savivaldybėje iki 2015 metų sumažinti sergamumą tuberkulioze	Programa parengta atsižvelgiant į Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau vadinama – PSO), Tarptautinės sąjungos kovai su tuberkulioze ir plaučių ligomis rekomendacijas, Lietuvos sveikatos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. VIII-833 uždavinius ir strategijos kryptis, atsižvelgiant į Valstybinės tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės 2011–2014 metų programos nuostatas. Pagrindinės priemonės: vykdyti tuberkuliozės profilaktikos priemonės socialinės rizikos, socialiai remtinių asmenų grupėse; parengti ir išleisti lankstinukus, informacinius leidinius, visuomenei tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės klausimais; teikti socialinę paramą ir palaikyti socialinius įgūdžius socialinės rizikos asmenims.	Parengtas ir išleistas lankstinukas-informacija asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų apie tuberkuliozės plitimo kelius, profilaktiką bei kontrolę .(500 lankstinukų). BCG vakcina paskiepyta 99 proc. rajono naujagimių. 5 asmenys, gyvenantys savarankiškuose gyvenimo namuose, nukreipti krūtinės ląstos tyrimui. Nuolatos teikiama informacija tuberkuliozės profilaktikos ir kontrolės klausimais.

VII. BENDRUOMENĖS, NEVALSTYBINIŲ ORGANIZACIJŲ, ŪKIO SUBJEKTŲ, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ DALYVAVIMAS VYKDANT VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLĄ

Rokiškio rajono savivaldybės Socialinės paramos ir sveikatos skyrius administravo ir koordinavo neįgaliųjų reabilitacines programas, stengėsi tinkamai išnaudoti bendruomenėse socialinės rūpybos, slaugos paslaugų namuose ir lankomosios priežiūros išteklius. Rokiškio rajono savivaldybės švietimo įstaigos saugojo ir stiprino vaikų sveikatą, populiarino sveikos gyvensenos žinias. Švietimo centras taip pat prisidėjo prie sveikos gyvensenos ugdymo. Mokinių ir mokytojų tarpe populiarino žinias apie sveikatą, kuriant sveikatai palankią aplinką ir propaguojant aktyvų gyvenimo būdą. UAB „Profilaktinė dezinfekcija“ rūpinosi buitinių kenkėjų naikinimu socialinės rizikos šeimose. Vykdamas teisės pažeidimų prevenciją rajono švietimo įstaigose buvo organizuojami susitikimai su policijos pareigūnais: „Būk saugus kelyje“, klasių išvykos į policijos komisariatą, pokalbiai klasėse apie teisių pažeidimus, vyko krepšinio turnyrai, viktorinos mokyklose. Policijos komisariatas kartu su rajono jaunaisiais šauliais organizavo jaunimo vasaros užimtumo stovyklą. Pedagoginės psichologinės tarnyba rengė ir įgyvendino prevencijos programas, padedančias veiksmingiau ugdyti specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius asmenis, sumažinti specialiosios pagalbos poreikį, išvengti psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų ar jas spręsti. Raudonojo Kryžiaus draugijos Rokiškio komiteto jaunimo lyderiai organizavo pirmos pagalbos mokymus. Rokiškio klubas „Artritas“ vykdė prevencinę sąnarių skausmo programą, kurios metu buvo organizuojami seminarai „Padėk sau“, psichologo paskaitos bei konsultacijos, organizuoti masažo kursai, įvairios išvykos, teikiama ortopedinė pagalba. Cukralige sergančiųjų rajono diabetikų klubas „Rokiškis“ siekė išsiaiškinti kuo daugiau žmonių, sergančių diabetu, mokė, kaip ilgiau išvengti komplikacijų ir ilgiau išlikti darbingais. Klubas „Rokiškis“ organizavo užsiėmimus, mokymus, akcijas į kurias buvo kviečiami gydytojai endokrinologai, neurologai. Ekologų klubas „Medeina“ aktyviai dalyvavo alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencinėje programoje. Sporto klubai – „Toris“, „Olimpas“, „Obeliai“, „Gode“ – rūpinosi rajono gyventojų fizinės ir dvasinės sveikatos gerinimu, organizavo moksleivių vasaros sveikatingumo stovyklą. Rajono bendruomenėse vyko sveikatinimo renginiai, sveikos mitybos savaitės. Žmonių su psichine negalia klubas „Langas“ teikė psichologinę-reabilitacinę pagalbą sutrikusios psichikos žmonėms bei jų šeimos nariams, organizavo užimtumą bei laisvalaikį. Savivaldybės administracijos švietimo skyrius vykdė Vaikų vasaros poilsio ir socializacijos programą. Rokiškio rajono neįgaliųjų draugija, regėjimo negalę turinčių asmenų dienos centras organizavo neįgaliesiems prieinamumą kultūrinei bei sportinei veiklai, rūpinosi jų laisvalaikiu, lavino socialinius įgūdžius, organizavo specialistų paskaitas.

VIII. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮGYVENDINIMAS INFORMACIJA APIE MOKYKLAS IR MOKINIŲ SKAIČIUS

Savivaldybės sprendimas dėl etatų įsteigimo		Už sveikatos priežiūros mokyklose paslaugų teikimą atsakinga (-os) institucija (-os) ar įstaiga (-os)	Mokyklų skaičius		Mokinių skaičius	
Data, Nr.	Skirta etatų		steigėja – savivaldybė	kitų steigėjų	steigėja – savivaldybė	kitų steigėjų
1	2	3	4	5	6	7
2011 m. gegužės 6 d. sprendimu Nr. TS-7.115	5,5	Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	13	1	3909	38

SVEIKATOS PRIEŽIŪRĄ MOKYKLOSE VYKDANTYS SPECIALISTAI

	Specialistų etatų skaičius	Specialistų skaičius	Specialistų pasiskirstymas pagal užimamą etatą				Specialistų išsilavinimas (specialybė)		
			1 ir daugiau	0,5 –1	iki 0,5	pagal priedą	visuomenės sveikatos	slaugytojos	kita
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3 000 ir daugiau gyventojų	3	3	-	3	-	-	-	3	-
mažiau kaip 3 000 gyventojų	2.5	4	-	4	-	2	1	3	-

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOSE FINANSAVIMAS

Skirta lėšų (litais)		Savivaldybės įsipareigota skirti lėšų (litais)	Panaudota lėšų (litais)		Panaudotų lėšų paskirstymas (litais)			
Privalomojo sveikatos draudimo fondas	Savivaldybės biudžetas		Privalomojo sveikatos draudimo fondas	savivaldybės biudžetas	darbo užmokesčiui	mokesčiams (Sodra)	medikamentams (tvarsliausiai)	kitai veiklai
1	2	3	4	5	6	7	8	9
100600	61200	50300	100600	61200	125300	36500	-	-

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOSE VEIKLOS RODIKLIAI

Užregistruota moksleivių apsilankymų pas sveikatos priežiūros specialistą mokykloje	Apsilankymų pasiskirstymas pagal priežastį			Sveikatinimo veikla		
	Pirmoji pagalba	Konsultacijos	Kita	Vykdytų programų skaičius	Renginių	Renginių dalyvavusių moksleivių skaičius
11603	1641	5885	5787	10	895	23276

**IX. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS
FINANSAVIMAS**

Institucijos pavadinimas	Skirti asignavimai	Asignavimų panaudojimas visuomenės sveikatos priežiūros veiklai	Pastebėjimai
Savivaldybės taryba (savivaldybės biudžetas)	61 200 Lt 93 200 Lt	Sveikatos priežiūrai mokyklose Sveikatinimo veiklai Rokiškio rajono savivaldybėje	
LR valstybės biudžetas	46 300 Lt	Pagal 2013 m. liepos 31 d. Sveikatinimo veiklos sutartį.	Vėlai gaunamas finansavimas. Finansavimas nepakankamas sveikatinimo veikloms vykdyti.
Privalomojo sveikatos draudimo fondas	100 600 Lt 23 000 Lt	Sveikatos priežiūros mokyklose Visuomenės sveikatos stiprinimui.	
Rokiškio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	2 500 Lt	Maudyklų higieninio įvertinimo programa	

**X. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO SAVIVALDYBĖS VYKDOMOS VISUOMENĖS
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS**

Dokumento pavadinimas	Prioritetinės veiklos kryptys	Savivaldybės pasiūlymai dėl visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo gerinimo
Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo įgyvendinimas	Atlikti ikimokyklinėse ir priešmokyklinėse ugdymo įstaigose etatų struktūrinius pokyčius, perkeltiant įstaigų sveikatos priežiūros specialistų	Įtraukti į pamokų tvarkaraščius atskirą sveikatos pamoką

<p>Savivaldybės tarybos sprendimai:</p> <p>2013 m. vasario 21 d. Nr. TS-4.63 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2013–2015 metų programos patvirtinimo“;</p> <p>2013 m. vasario 21 d. Nr. TS-4.64 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2013 metų veiklos programos patvirtinimo“.</p> <p>2013 m. kovo 29 d. Nr. TS-5.86 „Dėl Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2013 metų veiklos ataskaitos patvirtinimo.“</p>	<p>etatus į Rokiškio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biurą.</p> <p>Visuomenės sveikatos stiprinimas bendruomenėje, įtraukiant į šią veiklą bendruomenę ir socialinius partnerius; vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūra; alkoholio, tabako ir psichoaktyvių medžiagų vartojimo profilaktika; lėtinių neinfekcinių ligų, nelaimingų atsitikimų ir traumų profilaktiką; motinos ir vaiko sveikatos gerinimas; fizinio aktyvumo skatinimas; infekcinių ligų prevencijos vykdymas; visuomenės informavimas apie vykdomas valstybines profilaktines programas.</p>	
--	--	--

**XI. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS
PROGRAMOS
PRIEMONIŲ VYKDYMAS**

**1. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS
PROGRAMOS LĖŠOS**

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltiniai	Surinkta lėšų (Lt)
1.	Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšos	33 805
2.	Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos	33850
Iš viso		67 655

**2. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS
ĮGYVENDINTOS PRIEMONĖS**

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programų sritys	Vykdytų savivaldybės visuomenės sveikatos programų skaičius	Vertinimo kriterijų skaičius		Skirta lėšų (Lt)	Panaudota lėšų (Lt)
			planuota	įvykdyta		
1.	Neinfekcinių ligų ir traumų profilaktika ir kontrolė	3	4	3	3000	3000
2.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė	3	4	3	4000	4000
3.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija	5	4	3	5600	5600
4.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	3	4	3	2000	2000
5.	Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas	7	4	4	7000	7000
6.	Sveikatos priežiūra mokyklose	10	4	4	8380	8380
7.	Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	5	4	4	6000	6000
8.	Burnos ertmės ligų profilaktika	1	4	3	2500	2500
9.	Bendruomenės sveikatos stiprinimo, sveikatos mokymo, sveikatos žinių populiarinimo ir visuomenės sveikatos propaganda	10	4	4	9200	9 200
10.	Gyvenamosios aplinkos sveikatinimas	1	4	4	1000	1000
11.	Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną	1	4	4	2500	2500
12.	Triukšmo prevencija	3	4	3	1200	1200
13.	Prevencinė medicina	4	4	3	4200	4200
14.	Neįgaliųjų socialinė integracija	3	4	3	6 200	6200
15.	Pirmosios pagalbos mokymai	1	4	4	1000	1000
16.	Mokymai mamoms ir tėčiams, laukiantiems kūdikio	1	4	4	3875	3875
Iš viso vykdyta programų		61			67655	67655

**3. SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMAS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS
2013 METŲ PROGRAMOS LĖŠOMIS**

Eil. Nr.	Savivaldybės visuomenės sveikatos programų sritys	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių apibūdinimas	Savivaldybės bendruomenės tikslinių grupių gautos naudos apibūdinimas
1	2	3	4
1.	Neinfekcinių ligų ir traumų profilaktika ir kontrolė	<p>Pedagogai, socialiniai darbuotojai, visuomenės sveikatos specialistai</p> <p>Rizikos grupė (žmonės virš 40 metų, turintys antsvorį, padidėjusį kraujospūdį ir kt.)</p> <p>Ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai</p> <p>Rajono klubo „Artritas“ nariai</p>	<p>Organizuoti mokymai , konsultacijos epilepsijos klausimais.</p> <p>Organizuoti renginiai, mokymai, skaitytos paskaitos apie širdies ir kraujagyslių ligas, viršsvorio reguliavimą, diabetą bei jo komplikacijas, apie gliukozės matavimo svarbą. Organizuoti diabetikų klubo susirinkimai, seminarai, mokymai dalyvaujant įvairių sričių gydytojams, organizuotos diabeto mokymo stovyklos, akcijos „Gliukozės matavimai ir rezultatų aptarimas“.</p> <p>Organizuoti pirmos pagalbos mokymai, paskaitos, diskusijos, viktorinos , kurių metu vyko mokymai, kaip saugiai elgtis gatvėje ir išvengti traumų</p> <p>Teiktos konsultavimo, informavimo paslaugos. Organizuoti gydomosios mankštos, savipagalbos kursai, seminarai, teikta ortopedinė paslauga.</p>

2.	Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė	<p>Mažas pajamas gaunančios ir socialinės rizikos šeimos</p> <p>Ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai</p> <p>Savarankiško gyvenimo namų gyventojai</p>	<p>Buitinių kenkėjų naikinimas namuose.</p> <p>Rajono mokyklose, švietimo įstaigose atlikti profilaktiniai tikrinimai dėl pedikuliozės. Vaikai mokytis higienos įgūdžių, mokyklose parengti informaciniai standai.</p> <p>Organizuoti sveikos gyvensenos mokymai, skaitytos paskaitos ŽIV/AIDS temomis</p>
3.	Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija	<p>Ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai, tėvai, pedagogai</p> <p>Asmenys, turintys priklausomybę alkoholiui</p> <p>Vaikų globos namų auklėtiniai</p>	<p>Rokiškio rajono švietimo įstaigose organizuoti užsiėmimai, viktorinos, konferencijos, demonstruoti filmai, vykdytos prevencinės programos, rodyti vaidybiniai etiudai žalingų įpročių prevencijos temomis. Tėveliai, mokyklų pedagogai, socialiniai darbuotojai buvo konsultuojami, kaip atpažinti psichoaktyvias medžiagas vartojančius vaikus bei jiems suteikti pagalbą.</p> <p>Teikta psichologinė ir medicininė pagalba.</p> <p>Globos namų auklėtiniai buvo įtraukti į tęstinę prevencinę veiklą kovai su žalingais įpročiais bei sveikos gyvensenos įgūdžių sustiprinimui. Suburta prevencinė vaikų grupė, kuri kartu su projekto vadovėmis vykdė psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją globos namuose. Jie rengė konkursus, viktorinas, organizavo susitikimus su policijos pareigūnais, sportavo, vyko į pažintines ir poilsines išvykas. Vaikams buvo organizuojami socialinių įgūdžių užsiėmimai, skatinantys</p>

		Socialinės rizikos šeimose augantys vaikai	gebėjimą atsispirti vartoti psichoaktyvias medžiagas. Organizuotos stovyklos su policijos pareigūnais, rajono jauniausiai šauliais, socialiniais darbuotojais, mokyklų pedagogais. Organizuoti užsiėmimai, mokymai, viktorinos psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijai.
4.	Psichikos sveikatos stiprinimo, savižudybių ir smurto prevencija	Pedagogai, moksleiviai, socialiniai darbuotojai, tėveliai Rajono bendruomenė Rajono neįgalieji	Rengti seminarai apie smurto ir patyčių prevenciją šeimoje bei mokykloje. Moksleiviai buvo konsultuojami įvairiais jiems rūpimais klausimais, mokomi geriau pažinti ir įveikti savo psichologines problemas, ugdomas pasitikėjimas savimi. Buvo informuojami, kur kreiptis pagalbos, iškilus problemoms, supažindinti apie Lietuvoje veikiančias Pagalbos linijos vaikams, pagalbos centrus. Teiktos pirminės individualios psichologo konsultacijos ir psichoedukaciniai bei grupinės terapijos užsiėmimai. Suteikta socialinė-psichologinė pagalba: rengti mokymai, formuojant pozityvų požiūrį į save ir išgyvenamus jausmus, mokyta streso įveikimo ir savikontrolės įgūdžių. Organizuotos išvykos į teatrus, naudota muzikos terapija.

5.	Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas	Vaikai, jaunimas, bendruomenė Ikimokyklinio amžiaus vaikai	Suteikta teorinių žinių ir praktinių įgūdžių apie sveiką gyvenseną. Organizuotos sporto šventės bendruomenėse, mokinių vasaros poilsio-sveikatingumo stovyklos, kurių metu propaguotas aktyvus gyvenimo būdas, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius ir vertybines nuostatas, suteiktos žinios apie narkotikų, žalą organizmui, kūno kultūros ir sporto reikšmę žmogaus sveikatai. Organizuotos sveiko maisto savaitės. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos įgyvendino sveikatinimo programas. Vyko vaikų sveikos gyvensenos įgūdžių mokymas, sportinės varžybos, viktorinos, perteikta teorinė ir praktinė informacija apie judėjimą, sportą, grūdinimą, sveiką mitybą.
6.	Sveikatos priežiūra mokyklose	Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, mokyklinio amžiaus vaikai	Rajono mokyklose buvo organizuoti 895 sveikatinimo renginiai, kuriuose dalyvavo 23276 moksleiviai.
7.	Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	Bendruomenė (vaikai, jaunimas, suaugusieji)	Organizuoti sportiniai renginiai, moksleivių aerobikos varžybos, grupiniai jogos užsiėmimai, stovyklos, paskaitos, susitikimai su visuomenės sveikatos specialistais, skatinant sveiką gyvenseną, gilintos žinios apie žalingus įpročius, įtraukiant kuo daugiau bendruomenės narių į sveikatinimo veiklą. Organizuotos vasaros sportinės stovyklos
8.	Burnos ertmės organų ligų profilaktika	Ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikai, tėveliai	Gydytoja odontologė mokė, kaip prižiūrėti, valyti dantis, kaip pasirinkti dantų valymo pastą. Išleistas lankstinukas „Kaip valyti dantukus“, „Buteliuko kariesas“.
9.	Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną	Rajono gyventojai	Buvo stebima ir analizuojama rajono maudyklių vandens mikrobiologinė ir cheminė tarša. Užtikrintas informacijos perdavimas visuomenei, bei valdymo institucijoms apie maudyklių vandens kokybę.

10.	Bendruomenės sveikatos stiprinimo, sveikatos mokymo, sveikatos žinių populiarinimo ir visuomenės sveikatos propaganda	Bendruomenių nariai	Organizuoti sportiniai renginiai, maudynės, mankštos, konkursai, susitikimai skatinant sveiką gyvenseną, sveikatos stiprinimo galimybes, gilinant žinias apie žalingų įpročių žalą, įtraukiant kuo daugiau bendruomenės narių į sveikatinimo veiklą. Bendruomenės nariai įgijo teorinių žinių ir praktinių įgūdžių sveikatai stiprinti ir palaikyti, dalijosi patirtimi prie arbatos, sveiko maisto patiekalų stalo, studijavo literatūrą. Kaimo bendruomenė ir jaunos šeimos gavo daugiau žinių apie tarpusavio santykius šeimoje, vaikų auklėjimą, buvimą kartu, gavo savišvietos įgūdžių, turiningai praleido laisvalaikį, jaunimas sustiprino pasitikėjimą savimi.
11.	Gyvenamosios aplinkos sveikatinimas	Vaikai, jaunimas, bendruomenė	Organizuoti mokymai apie geriamo vandens kokybę. Tirta nitritų ir nitratų kiekis šuliniuose, bei užaugintose daržovėse, informacija teikta mokyklos bendruomenei, visuomenei.
12.	Prevencinė medicina	16- 60 metų moterys Nėščiosios moterys Rajono gyventojai Darbingo amžiaus vyrai Rizikos grupės moterys	Atlikta tyrimai dėl ŽPV, vykdytas moterų švietimas apie gimdos kaklelio susirgimus. Moterims, besilaukiančioms kūdikio, atlikti tyrimai dėl B grupės streptokoko (BGS), skaitytos paskaitos; Rajono gyventojai informuoti apie vykdomas profilaktines programas, patikrinimus asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (informacija buvo teikiama laišku, elektroniniu paštu bei pacientams, apsilankius gydymo įstaigoje). Informavimo paslaugos suteiktos 9769 žmonėms. Dėl ankstyvos prostatos Ca išaiškinimo laboratoriškai ištirta 100 vyrų, organizuotos paskaitos, pokalbiai, teiktos konsultacijos 210 vyrų. Dėl krūties vėžio patikrinta 180. Atlikta 60 laboratorinių patikrinimų.

		Suaugusieji, vaikai	<p>Organizuoti krūtų savityros mokymai, teikta metodinė medžiaga</p> <p>Helicobakter pylori infekcijos mažinimas.</p> <p>Endoskopiškai ištirta 150 asmenų, organizuotos paskaitos, konsultacijos, bendruomenė aprūpinta metodine medžiaga, 50 asmenų nusiųsta papildomoms gydytojų specialistų konsultacijoms.</p>
13.	Triukšmo prevencija	Vaikai, suaugusieji	Skaitytos paskaitos triukšmo prevencijos temomis. Atlikti triukšmo matavimai.
14.	Neįgaliųjų socialinė integracija	Rajono neįgalieji	Organizuota kultūrinė bei sportinė veikla, lavinti socialiniai įgūdžiai, teikta psichologinė pagalba.
15.	Pirmos pagalbos mokymai	Vaikai, jaunimas	Vestos aktyvios mokymo paskaitos, naudojant įvairias mokymo priemones. Organizuotos akcijos praktinių įgūdžių demonstravimui, organizuotos pirmosios pagalbos varžybos.
16.	Mokymai mamoms ir tėčiams, laukiantiems kūdikio	Tėveliai laukiantys kūdikio	Psichologinis pasirengimas, kineziterapeuto užsiėmimai, akušerės paskaitų ciklai apie gimdymą, maitinimą bei vaiko priežiūrą. Iš viso mokymuose lankėsi 50 šeimų.

**4. INFORMACIJOS APIE SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS
2013 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINTAS PRIEMONES SKLAIDA**

Eil. Nr.	Informavimo ir viešinimo priemonės pavadinimas	Įgyvendintų informavimo ir viešinimo priemonių skaičius	Paviešintų savivaldybės visuomenės sveikatos programų skaičius
1.	Populiarinimas ir informavimas per televiziją, radijo kanalų, spaudą ir kitas masinio informavimo priemones	15	15
2.	Informaciniai ir mokomieji renginiai, parodos, konferencijos, seminarai, konkursai, stendai patalpose, paskaitos.	500	1
3.	Pranešimai, kiti dokumentai programų rengėjams ir vykdytojams	10	1
4.	Savivaldybės interneto tinklalapis	8	27
5.	Popieriniai ir elektroniniai leidiniai (plakatai, lankstinukai, skrajutės, kitos priemonės)	2000 vnt.	4
6.	Aiškinamieji ir informaciniai stendai	20	5
7.	Kilnojama dokumentų paroda	3	1

**5. SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS 2013 METŲ PROGRAMOS
ADMINISTRAVIMO TOBULINIMAS**

Eil. Nr.	Problemos, susijusios su savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos administravimu	Pasiūlymai, kaip patobulinti savivaldybės visuomenės sveikatos programų rengimą, finansavimą ir įgyvendinimą
1	2	3
1.	Dėl didelio sveikatos programų skaičiaus sunku vykdyti visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos kontrolę. Ne visi projektų pareiškėjai laiku pateikia sveikatos programų ataskaitas	Finansuoti sveikatinimo projektus, į kuriuos įtraukiama daug projekto dalyvių, taip būtų užtikrinamas projektų efektyvumas, racionaliau panaudojamos lėšos.